

„Pótkarácsony” a fogyasztási szövetkezetek üzleteiben

Bőséges áruválaszték, előzékeny kiszolgálás, kellemes meglepetések

Kétszeresen nehéz esztendő után

Felzárkózik-e az élvonalba az üllési Kossuth Tsz?

Olvasóink talán még emlékeznek arra, hogy egy jó évvel ezelőtt hírt adtunk az üllési Kossuth Tsz. gazdájának akkori nagy bajáról. Egy-két kiskirálykodó, felelőtlen vezető majdnem a tönk szélére juttatta a közöst. Végül a leghasznosabb az utolsó lépésük volt, tudniillik vetették a kalapjukat, s búcsút mondtak a szövetkezetnek. Egy teljesen szétzilált adósságba süllyedt gazdaság maradt mögöttük, önértékükben az ügy iránti bizalmukban me sértett tagsággal. Mi történt azóta?

Helyre állt a bizalom

Akkor a zátonyra futott hajó kormányát kézbe vették emberfeletti sokat dolgoztak azóta. Egy jó esztendő sokat segített volna, azonban tavaly még a természet is ellenük esküdött. Az örökös tengeri adósságot, méltánylányt 2,5 millió víz és aszálykár tetézte a nyarom. Am mégis, aki most tekint szét ebben a gazdaságban, nemcsak megérzi, hamar meg is érti: elmúlt az egy évvel ezelőtti reinkarnáció, fásultság. Minden kéz munkával van tele, s ha nagyok is még a gondok, ismét van már bizalom a vezetők és a holnap iránt.

Az új vezetőség első lépései közé tartozott: rendezni a gazdák iránti adósságokat. Csupán a ki nem fizetett munkabérek, a háztáji termékekért járó tartozások kifizetése jó 700 ezer forintot emésztett fel. Mint Herczeg István főmezőgazdász mondotta, ettől valamelyest viszatér: a régi szorgalom az emberekbe, s már lehetett számítani rájuk.

Elkezdődtek az építkezések

— Megragadni minden filért, ez volt, ez ma is a jelszó — hallottam Bartol József főállattenyésztőtől. — Megpróbálkozunk nagyüzemi liba és csibeneveléssel is. Túl nagy haszon egyiken sem jelentkezik, de azért érdemes volt. Munkához jutottak azok, akik foglalkoztak vele.

— Előlről kezdtük lefelelni a szarvasmarha-állattenyésztési alapjait is. Egyik lépésként telepítettünk 70 hold herefüves rétet, a következő 100 holdat pedig most készítjük elő. Ugyanakkor többféle építkezésbe is kezdünk. Készül egy 108 férőhelyes tehénistálló, bár ha meg lenne már az is készen volna.

Aztán szóra elmondták azt is: szarvasmarha állományuk 80-nal több most, mint a tavaly ilyenkor állomány. Egyelőre nem szorulnak vásárra. Megalakult a házi építőbrigád is. Csakhamar tető alá hoztak két üvegházat. Az üvegházakban cserepes tulipánok nyílnak, most mintegy 300 ezer havmárból. Megnyitnak Miskolcon és más városokban a tsz saját árusító üzletei. Ezekben árusítják a virágokat is. Remény van arra, hogy a kis tulipánok visszaadják azt a pénzt, amit az üvegházakra költöttek. Persze nem valami drága üvegházak ezek. Nem hévíz, még csak nem is földgáz áramlik a csövekben. Csak rossz ropog a kemencékben. A fontos az volt, hogy mielőbb kezdődjék el ez a munka is.

Hisznek...

Az idén az üvegházak körül már 30 hold konyhakert-

tészet lesz. Kaptak egy meddő olajkutat az olajosoktól. Gáz és olaj nincs benne, de víz igen. Ez éppen jó lenne a 30 hold ön-özéséhez, csak még egy vállalkozó kellene, aki üzembe helyezné a kutat.

Nagy öröme telik a parasztembernek abban, ha van mire vetni a szemét. Ilyen itt az új törzskacsa tojótétele is, ami ugyancsak a tavalyi nagyon kritikus esztendőben létesült. 2100 pekingsi tojó után 120 ezer tojástojásra kötöttek szerződést. Takaros kis tavat is készítették a kacsáknak. Kacsa ügyben felkeresték a környező legtapasztaltabb gazdaságokat, hisznek abban, hogy ami Szarvason, Pusztaszeren lehetséges, sikerül az Üllésen is. A pecsenyekacsa kiváló exportcikk, ez is üzámag lesz itt a jövőben. A háztáji gazdaságokat is el akarják látni békeltetésből származó kiskacsákkal. Ugyanígy vágják bele a nagyüzemi pulykatenyésztésbe is.

Magukra találtak

Lgefőbb gond a férőhely. Az építőbrigádra ezernyi munka vár. Sürgősen helyre

kell állítani az elrongyolódott provizorikus épületeket, s közben meg kell kezdeni az újabbakat, a véglegeseket is. Megvásárolták a közösi nagy gabonalmalmot. Ha majd telik rá, átépítik központi irodaháznak, és szolgálati lakások is lesznek itt. A 'eromlott homoktalajokon 300 holdon vágnak bele szántóföldi váltórendszerű szálatakaromány termelésbe. Sok takarmányt terveznek a háztáji állattenyésztés számára is. Ha a háztájiakban tovább nő a szarvasmarha-tenyésztés, hizlalás, jelentkezik ennek haszna a közösi is.

Most az újságíróknak is jól esik arról tudósítani, hogy magukra találtak az üllési gazdák. Mennyivel különbözik a mostani gondok a tavalyiaktól? Már nem az a téma: ki hol követett el hibát, és hogy ki mennyire bűnös, vagy nem az. A cselekvő munka gondoljai már a mostaniak. Jóllehet mérleghiány lesz még az idén is, és talán évek kellenek még ahhoz, hogy a múlt, a kezdeti sikertelenség végleg feloldásba hulljon.

Csepri József

Újszentivánon központi kérdés az állattenyésztés fejlesztése

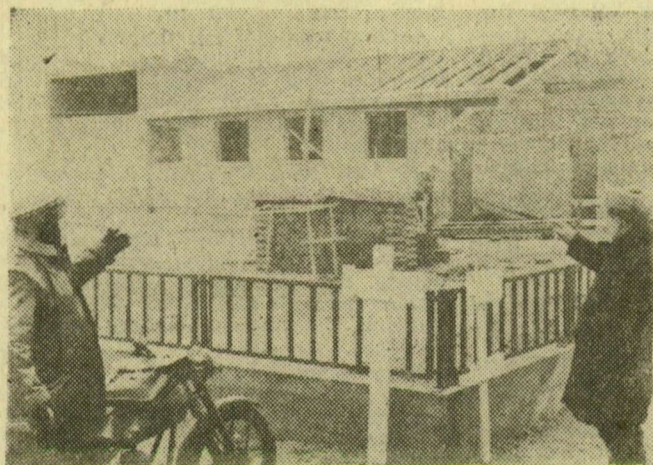
A zárszámadás tengeri adatainak összesítése zajlik most az újszentiváni Magyar-Csehszlovák Barátság Tsz.-ben is. Ugyanakkor már kialakult az újszentiváni gazdasági terv kontúrjai is. Ezekből ítélve 1968-ban alighanem az újszentiváni közös gazdaság lesz a szegedi járásban az a hely, ahol a legerőteljesebben fejlődik a közös állattenyésztés.

Többek között az 1967. évi ezer darab helyett ezerszáz hízott sertés állami értékesítését készítik most elő. A meglevő férőhelyeket is jelentősen korszerűsítik, ugyanakkor egy teljesen új 600 férőhelyes hizlalda építését is elhatározták. E munkával párhuzamosan készül el egy újabb 108 férőhelyes tehénistálló. Ezáltal lehetővé válik, hogy a tehénállományt 90-ről 150-re gyarapítsák. A szarvasmarha-hizlalás már tavaly is közel 100 százalékos növekedést mutatott. A tervek szerinti 60 hízott marha helyett 112-öt adtak át az állatforgalmi vállalatnak. S az új viszonyok között ezt a mennyiséget 200-ra akarják növelni.

Az állattenyésztéshez szükséges újabb nagy beruházásokat többnyire saját erőből végzik el. Ez annál inkább is lehetséges, mert jól jövedelmező téglagyára, betonműüzeme is van a tsz.-nek. Mi több: a fémvázastetőszerkezeteket is helyben készíthetik el, csupán tetőfedő anyagot, cserepet kell vásárolni.

Zsombó

csinosodik

Nem sok pénz gyűlik össze évente a községfejlesztési alapba Zsombón. Olyan 140-150 ezer forint. Takarékoskodni kell vele. Meggondolni, hová fordítsák a közösi vezetői. 1960-tól gyűjtik a pénzt és egy modern művelődési otthont építenek. A munkákat már tavaly megkezdte a Csongrád megyei Építőipari Vállalat. Az idén előreláthatólag augusztusban kerül sor a műszaki átadásra.

A zsombóiak 2 millió 140 ezer forintot áldoznak a művelődésre. Egy 250 személynagyerem, klubszoba, könyvtár, olvasóterem, párt- és KISZ-iroda, s egy iroda talál majd elhelyezést a modern épületben. Most a téli napokban, ha bárki arra jár, meg-megáll az épülő létesítmény

előtt. Ez lesz a fau reprezentatív helyisége.

A takarékoskásnak másban is jelentkezik az eredménye. Még az idén egy fogászati rendelő, orvosi lakással együtt ugyancsak elkészül. Erre 400 ezer forintot fordítanak. Szintén a községfejlesztési alapról.

A földművelésszövetkezet sem akar szegényben maradni. Éppen ezért egy kisvendéglőt, presszót, falatozót és cukrászdát épít. Ev végéig átadásra kerülnek ezek az épületek is. Több mint 800 ezer forintba kerül az építkezés és egymillió forintot meghaladja az az összeg, amin berendezéseket vásárolnak.

A minap felkerestük a kiskundorozsmai, a kisteleki és a szőregi fogyasztási és értékesítési szövetkezeteket: lássunk, halljunk valamit arról, hogy milyen visszhangra talált a falusi vásárlók körében a megreformált új kereskedelmi árendszert? Mindenekelőtt tanúsíthatjuk: a kereskedők és a vásárlók egyöntetű véleményét, afféle pótkarácsonyi vásárlás zajlik most a községekben. Ugyanis az igazi karácsony előtt nagyon sokan azon a véleményen voltak: érdemes várni a nagyobb beruházásokkal. Ebből is látható, sokan számítottak arra, hogy a karácsonyi, újévi ajándékoknak kiszemelt árucikk olcsóbb lesz.

Kiskundorozsmán

Fekete Antal, a kiskundorozsmai 17-es szövetkezeti rádió és villamossági szaküzlet vezetője mondotta el: — Addig, míg 1966 decembereben 480 ezer forint értékű árut adtunk el a lakosságnak, a mostani decembertől nagy szövetkezeti vásárlásunk csak 327 ezer forint forgalmat eredményezett. A vevők gusztálattal az áruikat, s mondták, itt a pénz a zsebben, de megvárjuk az új mechanizmust. És most ígéreteiket sorra rendre be is váltják. A 17-es KERA-VILL például már az első öt nap alatt 104 ezer forint bevételt számolt el, jóllehet egy-egy csendes havi forgalma 120 ezer forint körül mozog. Jellemző, hogy a karácsonyi vásár idején egyetlen mosógépet sem sikerült itt eladni, most a némi felemelt ár mellett is, igen kelendők a legjobb márkák. Nagykevernyős tv-készülékekből néhány nap alatt a mélyen leszállított árak alapján 10 darab talált meg itt a gazdáját.

Domján József, a dorozsmai fogyasztási és értékesítési szövetkezet igazgatójának elnöke a dícséret hangján szól a kereskedelmi dolgozók szinte emberfeletti munkájáról, melyet a gyors feltárolás idején végeztek. A 46 üzlethől 31 már január 2-án felhívhatta a redőnyt a vevők előtt. Ennek érdekében a kereskedelmi dolgozók többsége az ünnepek minden napját munkában töltötte.

Ezekben a napokban sokan jönnek az üzletbe, olvanok is — beszélte el Bagóczy Jánosné textilkereskedelmi eladó —, akiknek eredetileg nem is volt vásárlási szándékuk. S mivel az esetek többségében kellemesen csalódnak, mégis vásá-

rolnak néhány ruhadarabot, főleg olyasmint, aminek csökkent az ára. Például a textilüzemi dolgozók — főleg a stáflingjukat most készítő lányok — örömmel vásárolják gyári utalványaikra az ágyneműket. Annál is inkább, mert a legtöbb ágyneműfeleség olcsóbb lett, a drágulás viszont egyes ágyneműfajták esetében szinte jelentéktelen. Például a Pannónia párnahuzat ára 55 forintról 56,50-re emelkedett, ugyanakkor a 221 forintos dunnahuzat 210 forintra csökkent. A paplanlepedők ára nem változott, viszont a cihák ára csökkent.

Természetesen elhangzottak már az első panaszok is. A dorozsmai kereskedők elmondották, hogy az úgynevezett szettek — a műanyag-szállal kombinált holmik — ára jelentősen csökkent, s most érthetően megnőtt irántuk a kereslet. Ugyanakkor ezek a portékák a dorozsmai üzletekben már korábban is a hiánycikkei listáján szerepeltek. Például a 170 forintos banlon pulóvert most 136 forintért árusítják, de már kifogyófélben van. Pedig bizonyára az illetékes árhatalomnak komoly oka volt erre a mély árcsökkenésre. Bizonyos, hogy valahol bőséges raktárkészletek vannak a szettanyagokból, de ezek szerint még nem eléggé rugalmas a nagykereskedelem a felderítésében.

Kisteleken

Kisteleken néhány kellemes meglepetéssel is kedveskedett fogyasztóinak, vásárlóinak a szövetkezet. Például a kezelésbe tartozó Vadász vendéglőt II. osztályról III. osztályúvá minősítették át. Ezzel havonta több ezer forint marad meg az étterem vendégeinek zsebében. Továbbá néhány új, eddig nem árusított fogyasztási cikket is hamarosan forgalomba hoznak.

Hogy mik ezek? Ocskó Imre igazgatósági elnök így válaszolt erre: e pillanatban még nem árulhatjuk el, mert tartunk a konkurrenciától is. Nem szeretnénk, ha a konkurrencia esetleg hamarabb állna elő a mi gyártásra előkészített új termékeinkkel.

Egyébként Kisteleken is zajlik a „pótkarácsonyi” vásár. A múlt szombatban például 60 ezer forintért vásároltak a faluban főleg nagykevernyős tv-készülékeket, hűtőgépeket, s különösen kanoskák a szovjet tranzistoros táslarádiók. Ocskó elvtárs szözlött arról is, hogy a sikeres premier után vannak már gondoljai is. Tanasztalják, hogy egyes gyártó vállalatoknál alighanem félreértették az új mechanizmust. Ilven tapasztalatok vannak az úgynevezett 4-es kategó-

riába tartozó szabadáras portékáknál. Főleg kisipari, szövetkezeti ipari textilárakra, cipőkre vonatkozik ez. Annak rendje, módja szerint megállapították a termelőárakat és az úgynevezett induló kereskedelmi árakat. Új árukat ezekből a cikkekből még nem kaptak, de jelzéseik már vannak, hogy az induló árak alapján nem hajlandók szállítani. S ennek alighanem a túlzott haszonszerzésre való törekedés az oka.

Mindenestre ezek a jelzések már arra ösztönzik a kereskedőket, hogy ha nem sikerül megegyezésre jutniok eddigi partnereikkel, felkutatják a konkurrenciát, s más kisipari szövetkezeteknek juttatják megrendeléseiket. E néhány anrórság kivételével már Kisteleken is mindenki megnyugvással tért napirendre az új rendezett árak felett.

Szőregen

Szőregen Balázs Imre igazgatósági elnök számolt be arról, hogy ók azal is igyekeznek kedvezni vásárlóiknak, hogy a hagyományos 8 óra helyett általánossá tették az üzletek 12 órás napi nyitvatartását. S ez a vállalkozás máris milliókkal mérhető a forgalom növekedésében. Erre az elhatározásra Szeged közelsége készítette a szőregieket. A Tiszán túli községek Szegedre járó dolgozóinak semmit sem kell most már a városból cipelniük. Tudják: odahaza biztosan nyitva találják az üzleteket, s mindent megkaphatnak helyben. Öröme a kereskedelmi dolgozóknak is. A nagyobb forgalom alapján növekedhet a fizetésük, s most 24 napi munkát kapnak meg a megfelelő nve-szerűsítésre is számolnak. Az ételforgalom is mintegy 10 százalékkal emelkedett tavaly a szőregi szövetkezet vendéglőiben. S most további kedvezményeket adnak az étkező vendégeknek. Úgy szűntetik meg például az esti zenés árakat, hogy a kiszolgált ételek nannali árát is csökkentik valamelyest. A főtt ételért részvételi előnyben. A díjla feketelavé árát pedig az igazgatóság döntése alapján 70-80 fillérrel szállítják a régi ár alá.

A szőregiek, a kistelekiek, és a dorozsmaiak eddigi tapasztalatai már azt bizonyítják: megkezdődött a versengés a vásárlóért, a vendégért. Élénken reagálnak a vevők minden megjegyzésére, kívánságára. S ez nagyon jó kezdet!

Cs. J.

Évi ötmillió téglagyártását tervezik Kübekháza

A kübekházi Sári Kálapács Tsz. gazdái a szomszédos Békés megyei termelőszövetkezetek tapasztalatai alapján saját téglagyárm létesítésén fáradoznak most. Program szerint az idén már ötmillió téglát akarnak gyártani.

Az ehhez szükséges elektromos préscepet máris megvásárolták.

Próbaképpen már tavaly is gyártottak téglát, illeten a munkában már saját tapasztalatokkal is rendelkeznek.

Addig, amíg el nem készülnek a pincerzerű földbe süllyesztett rostélyos aljzatú téglagyártó kemencék bokságban folytatják az égetést.

A község elsősorban a szövetkezet építkezéséhez kíván olcsó építőanyagot biztosítani.

Természetesen számolnak a falu lakosságának téglaligényével is. Sőt a közös épí-

tőbrigád is úgy szervezik meg, hogy az a családi házok építkezésében is részt vehessen. Amint a tsz.-elnök említi, erre az elhatározásra az élet kényszerítette a közösséget. A múlt évre tervezett beruházásaiat is téglahány miatt nem tudták megvalósítani. A szőregi téglagyár

a májusban benyújtott téglajegyre csak kétfélszel szolgáltatott téglát. Nem tudták felépíteni emiatt az új juhodályt sem, emiatt károk jelentkeznek máris a juhászban. A következő években nagymértékben akarják fejleszteni a szarvasmarha- és a sertésenyésztést is. Ehhez sok millió új téglára van szükség, s meg akarják óvni a közösséget az állandóan ismétlődő elmaradt építkezések miatti veszteségektől. Függetlenítik magukat a téglagyártásban.